Autor Dr Gordana Grujić
Utorak, 24 Januar 2012 00:00

Čmičak (hordeolum) je bolno gnojno zapaljenje lojnih i modifikovanih znojnih žlezda koje se nalaze u kapcima.

Postoje dve vrste čmičaka: unutrašnji i spoljašnji. Spoljašnji čmičak nastaje zapaljenjem lojnih i modifikovanih znojnih žlezda (Zeiss i Moll žlezde) čiji se izvodni kanali izlivaju na spoljašnjoj ivici kapka, dok se kod unutrašnjih izvodni kanal zapaljene žlezde (Meibomova žlezda) izliva na unutrašnjem rubu.

Uzrok bolesti

Čmičak je stafilokokna infekcia. Jako je rasprostranjena i javlja se podjednako kod žena i muškaraca. Ovoj bolesti su posebno skloni dijabetičari, osobe sa pojačanim lučenjem loja (seboreja), sa povišenim vrednostima masnoća u krvi, hroničnim iscrpljujućim bolestima, oslabljenim imunitetom. Stres, takođe, igra ulogu u nastanku čmička.

Tegobe

Bolest započinje crvenilom i osećajem nelagodnosti u oku. Zatim se javlja bol i formira se zapaljenjski čvorić, okružen bolnim otokom. Kod spoljašnjeg čmička otok je manji, kod unutrašnjeg veći i može da zahvati ceo kapak. Vežnjača (konjuktiva) je takođe zapaljena, crvena, posebno kod unutrašnjeg. Bolesniku suze oči, smeta mu svetlo i oseća jak bol pri treptanju.

U centru zapaljenjskog čvorića se pojavljuje žućkasta tačkica, obično oko korena trepavice. To je znak da se formirala šupljina ispunjena gnojem (apsces). Posle nekoliko dana gnoj spontano iscuri, što bolesniku donosi olakšanje. Kod spoljašnjeg čmička gnoj iscuri kroz ivicu kapka i preko njegove kože, a kod unutrašnjeg kroz vežnjaču.

Tok i prognoza bolesti

Hordeolum je laka bolest. Najčešće prolazi za sedam dana i bez ikakvog lečenja. Ne oštećuje unutrašnje delove oka i ne utiče na vid. Komplikacije su retke.

Ponekad se bolest ponavlja i nastaje stanje koje se naziva hordeoloza. Tada treba da se misli na šećernu bolest ili neku drugu hroničnu bolest, mada ima ljudi kod kojih se čmičak ponavlja bez vidljivog uzroka. Čmičak može da dovede do hroničnog zapaljenja žlezde (Meibomove). tada nastaje halacion (Chalazion) - bezbolni čvorić koji bolesniku predstavlja više esterski nego

zdravstveni problem.

Lečenje

Tegobe se smanjuju i čmičak brže "sazri" ako se na oko stavljaju suve tople obloge. Kod spoljašnjeg čmička bolest može da se skrati čupanjem trepavice oko čijeg korena se formirao apscec. Čmičak ne treba da se pritiska i cedi. Kod intenzivnije infekcije primenjuju se antibiotske i sulfonamidske masti. Antibiotici se piju i/ili se vrži incisija veoma retko i to uglavnom kod višestrukih čmičaka. Hiruška incizija - otvaranje apscesa i pražnjenje gnoja se vrši kod dugotrajnog čmička, što nije čest slušaj.

Dok se čmičak ne izleči ne treba da se nose kontaktna sočiva i da se šminkaju oči.